

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging en het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG, en van de richtlijn (EU) 2024/2881 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (herschikking).

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 3. In titel II, hoofdstuk II, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, gewijzigd bij de decreten van 18 juli 2003, 30 april 2004 en 7 december 2018, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel 2.2.8, opgeheven.

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt een titel IX ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel IX. Lucht”.

Art. 5. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk I ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk I. Algemene bepalingen”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk I, ingevoegd bij artikel 4, een artikel 9.1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“ Art. 9.1.1. In deze titel wordt verstaan onder:

- 1° emissieplafond: het geeft de emissiereductie weer die ten minste moet worden bereikt in een vooropgesteld kalenderjaar, als een percentage van de totale vrijgekomen emissies tijdens het referentiejaar 2005;
- 2° emissiereductieprogramma: een programma ter beheersing van de luchtverontreiniging om de vastgelegde emissieplafonds tijdig te behalen;
- 3° gebied: geografisch afgebakende zone met een verhoogde luchtverontreiniging;
- 4° gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen: de bevolkingsgroepen die permanent of tijdelijk gevoeliger of kwetsbaarder zijn voor de gevolgen van luchtverontreiniging dan de gemiddelde bevolking, vanwege specifieke kenmerken die de gevolgen van blootstelling voor de gezondheid groter maken of omdat zij een hogere gevoeligheid of een lagere drempelwaarde voor gezondheidseffecten hebben of minder goed in staat zijn zichzelf te beschermen.
- 5° luchtemissie: de uitstoot van een verontreinigende stof uit een puntbron of een diffuse bron in de lucht;
- 6° luchtkwaliteitsnormen: de grenswaarden, de streefwaarden, de verplichting om de gemiddelde blootstelling te verminderen, de concentratiedoelstellingen voor gemiddelde blootstelling, de kritieke niveaus, de alarmdrempels, de informatiedrempels en de langetermijndoelstellingen;
- 7° luchtkwaliteitsplan: een plan met beleidslijnen en maatregelen om de grenswaarden, streefwaarden of verplichtingen om de gemiddelde blootstelling te verminderen, na te leven als die worden overschreden;
- 8° luchtverontreiniging: de verontreiniging, vermeld in artikel 1.1.2, 5°, van de atmosfeer;
- 9° routekaart inzake luchtkwaliteit: een luchtkwaliteitsplan dat is vastgesteld vóór het tijdstip waarop aan de grenswaarden en streefwaarden moet worden voldaan, met beleidslijnen en maatregelen om uiterlijk op dat tijdstip aan die grenswaarden en streefwaarden te voldoen;
- 10° sectoren: de verschillende categorieën van economische en maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan luchtverontreiniging;
- 11° verontreinigende stof: een stof die zich in de lucht bevindt en die waarschijnlijk schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens of het milieu heeft
- 12° VMM: de Vlaamse Milieumaatschappij, opgericht bij artikel 10.2.1.”.

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 9.1.2. Deze titel is van toepassing op het luchtbeleid, vermeld in artikel 9.1.3, in het Vlaamse Gewest."

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 9.1.3. Het luchtbeleid streeft naar een luchtkwaliteit die niet schadelijk is voor de gezondheid van de mens, de natuurlijke ecosystemen en de biodiversiteit, en komt tegemoet aan de behoefte van de huidige generaties zonder de mogelijkheden van de toekomstige generaties om aan hun behoefte te voldoen, in het gedrang te brengen."

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk I een artikel 9.1.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 9.1.4. Overeenkomstig artikel 10.2.3, §2, is de VMM de bevoegde autoriteit die belast is met de coördinatie en organisatie van het luchtbeleid."

Art. 10. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk II ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk II. Kortetermijnactieplan".

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk II, ingevoegd bij artikel 9, een artikel 9.2.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 9.2.1. De Vlaamse Regering stelt een regeling vast voor tijdelijke situaties van verhoogde luchtverontreiniging door bijzondere meteorologische omstandigheden.

De regeling, vermeld in het eerste lid, omvat de informatie- en alarmdrempels voor luchtverontreiniging van de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu waarvan de overschrijding, naargelang van het geval, aanleiding geeft tot de inwerkingstelling van de waarschuwingsfase of de alarmfase, vermeld in het derde en vierde lid.

Tijdens de waarschuwingsfase wordt de bevolking, met bijzondere aandacht voor de meest gevoelige bevolkingsgroepen en kwetsbare groepen, geïnformeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en geven de betrokken overheden adviezen over emissiereducerende kortetermijnmaatregelen om de luchtverontreiniging te beperken.

Gedurende de alarmfase wordt de volledige bevolking gealarmeerd over de nadelige gezondheidseffecten van luchtvervuiling en nemen de exploitanten en de overheden die daarvoor bevoegd zijn, voor de betekenisvolle bronnen van verontreiniging emissiereducerende kortetermijnmaatregelen die de Vlaamse Regering bepaalt met inachtneming van de ernst van de situatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het publiek wordt ingelicht, en de maatregelen die ten opzichte van het publiek kunnen worden getroffen door de overheden die daarvoor bevoegd zijn.”.

Art. 12. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk III ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk III. Luchtbeleidsplan”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk III, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 9.3.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.1. §1. De Vlaamse Regering stelt minimaal vijfjaarlijks een Vlaams luchtbeleidsplan vast waarin al de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de verwachte ontwikkelingen van de immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de toetsing aan:
 - a) luchtkwaliteitsnormen;
 - b) emissieplafonds
- 4° beschrijving van alle maatregelen voor de lucht, met inbegrip van de identificatie van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de uitvoering ervan.

De Vlaamse Regering stelt minstens om de twee en een half jaar een voortgangsrapport vast waarin al de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de meest recente emissies en de verwachte ontwikkelingen van de emissies per sector;
- 2° de meest recente immissies in het Vlaamse Gewest;
- 3° de stand van zaken over de uitvoering van alle maatregelen inzake lucht die zijn opgenomen in het Vlaams luchtbeleidsplan, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen om een Vlaams luchtbeleidsplan en een voortgangsrapport als vermeld in het eerste en tweede lid, op te stellen.

§2. Met behoud van toepassing van paragraaf 1, mag de Vlaamse Regering bijzondere luchtbeleidsplannen voor specifieke pollutanten, sectoren of gebieden vaststellen.

De Vlaamse Regering mag nadere regels bepalen waaraan een bijzonder luchtbeleidsplan als vermeld in het eerste lid, moet voldoen.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.2. Met behoud van de toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een luchtkwaliteitsplan vastgesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt de gegevens die een luchtkwaliteitsplan moet bevatten.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.3. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een routekaart inzake luchtkwaliteit vastgesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt de gegevens die een routekaart inzake luchtkwaliteit moet bevatten.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 9.3.4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 9.3.4. Met behoud van toepassing van artikel 9.3.1, wordt in bepaalde gevallen een emissiereductieprogramma vastgesteld.

De Vlaamse Regering bepaalt de gegevens die een emissiereductieprogramma moet bevatten.”.

Art. 17. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk IV ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IV. Schadevergoeding voor gezondheidsschade”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk IV, ingevoegd bij artikel 16, een artikel 9.4.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In geval van een schending van de artikelen 9.2.1, 9.3.2 of 9.3.3 van dit decreet of de bepalingen in de uitvoeringsbesluiten die hieraan uitvoering geven, kunnen natuurlijke personen die hierdoor gezondheidsschade lijden, hiervoor een schadevergoeding vorderen overeenkomstig het buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht. De verjaringstermijnen vermeld in artikel 2262*bis*, §1, tweede en derde lid van het oud Burgerlijk Wetboek zijn hierop van toepassing, met dien verstande dat deze termijnen niet beginnen te lopen voordat de schending werd beëindigd en de natuurlijke persoon die de schadevergoeding vordert, weet, of redelijkerwijs behoort weten, dat hij of zij schade heeft geleden als gevolg van de schending zoals bedoeld in dit artikel.

Art. 19. In titel IX van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 3, wordt een hoofdstuk V ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk V. Sancties”.

Art. 20. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2025, wordt in hoofdstuk V, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 9.5.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van de regels bepaald in titel XVI, legt het VEKA, vermeld in artikel 8.1.2, 18°/1, aan de erkende technicus een administratieve geldboete op wegens het niet naleven van de meldingsplichten inzake de keuring en het onderhoud van een centraal stooktoestel. Deze administratieve geldboete bedraagt minimaal 500 euro en maximaal 10.000 euro.”

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 21. De artikelen 2, 5, 6, 9 en 10 van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, worden opgeheven.

Art. 22. Dit decreet treedt in werking op 11 december 2026.

Brussel, 27 februari 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS